Anna Horochowik

ZŁOTE MYŚLI

Angielskie Czasy

Poznaj 7 czasów, które wystarczą Ci do sprawnej komunikacji

Konwersja wykonana przez firmę Netpress Digital Sp. z o. o.

Niniejsza publikacja, ani żadna jej część, nie może być kopiowana, ani w jakikolwiek inny sposób reprodukowana, powielana, ani odczytywana w środkach publicznego przekazu bez pisemnej zgody wydawcy. Zabrania się jej publicznego udostępniania w Internecie, oraz odsprzedaży zgodnie z regulaminem Wydawnictwa Złote Myśli .

© Copyright for Polish edition by ZloteMysli.pl
Data: 10.05.2008

Tytuł: Angielskie czasy
Autor: Anna Horochowik
Wydanie II
ISBN: 978-83-7582-441-4

Projekt okładki: Marzena Osuchowicz

Korekta: Anna Popis-Witkowska

Skład: Teresa Kopp

Internetowe Wydawnictwo Złote Myśli Sp. z o. o.

ul. Daszyńskiego 5

44-100 Gliwice

WWW: www.ZloteMysli.pl

EMAIL: kontakt@zlotemysli.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.

All rights reserved.

Od Autorki

Mam nadzieję, że ta nowatorska książka jest publikacją wyjątkową. Od samego początku pisałam ją z myślą o osobach chcących nauczyć się podstawowych czasów, przydatnych w mówieniu i pisaniu po angielsku.

Tak naprawdę – nie ma publikacji, jak ćwiczyć gramatykę w języku mówionym. Natomiast jest bardzo potrzebne to, aby wyuczone zasady gramatyczne ćwiczyć w mowie na bieżąco. Zrozumienie czasów i prawidłowe zastosowanie ich w zdaniach to często prawdziwa zmora uczniów. Pracuję na kursach i słuchacze często zadają mi pytania typu:

Po co uczyć się wszystkich czasów angielskich? Przecież Anglicy używają tylko trzech, czterech, góra pięciu z nich? I przyznam, że tutaj te osoby mają rację. Nie każdy musi zostać anglistą i znać wszystkie czasy angielskie.

Ogólnie przyjmuje się, że czasów angielskich jest aż 13. Ale niektórzy uważają, że jest ich ponad 25. Jednak jeśli poznasz maksimum siedem angielskich czasów, to w zupełności Ci to wystarczy w komunikacji językowej i śmiało będziesz mógł porozumieć się w języku w stopniu zaawansowanym.

Książka przeznaczona jest dla wszystkich tych, którym nauka czasów angielskich sprawia trudności. W książce wytłumaczone zostały bardzo prosto i praktycznie najważniejsze czasy angielskie, przykłady poprawnego ich użycia, ćwiczenia umożliwiające utrwalenie poznanych reguł oraz klucz do ćwiczeń. Zawarte są tutaj również cenne wskazówki, jak ćwiczyć użycie czasów w mowie.

Wierzę, że *”7 czasów angielskich”* będzie pozycją bardzo Ci pomocną i przyczyni się do osiągnięcia sukcesu językowego. Jeśli przerobisz tę książkę, angielskie czasy nie powinny sprawiać Ci już żadnego problemu. I tego Ci z całego serca życzę.

CZASY TERAŹNIEJSZE

I PRESENT SIMPLE

Czasu Present Simple używamy:

1. Dla wyrażenia zwyczajów, sytuacji stałych i powtarzających się:

We get up at 6 a.m.
I always visit my family on Sundays.
He often drinks tea.

1. Dla wyrażenia ustalonych terminów wydarzeń, bliskiej przyszłości:

The film starts at 10:00.
We go to America on Monday.

1. W przysłowiach:

A friend in need is a friend indeed.
(Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie).

1. Dla wyrażenia faktów z fizyki, praw przyrody:

Water boils at 100°C .
Polar bears live in the North Pole.
Earth goes around the Sun.

1. Dla wyrażenia uczuć:

I like going to school.

Typowe okoliczniki czasu w Present Simple:

never – nigdy
rarely, seldom – rzadko
from time to time – od czasu do czasu
usually – zazwyczaj
often – często
every day – codziennie
once a week – raz w tygodniu
twice a year – dwa razy w roku
sometimes – czasami
three times a day – trzy razy w ciągu dnia
always – zawsze
in the morning/afternoon/evening/at night

Jak tworzymy ten czas:

I work
You work
He works *wyjątek stanowi tutaj 3 osoba liczby*

She works *pojedynczej, która przyjmuje końcówkę -s*
It works
We work
You work
They work

W 3 osobie liczby pojedynczej (he, she, it) następują dodatkowe zmiany w pisowni:

Gdy czasownik jest zakończony na spółgłoskę i y, zamieniamy y na ies:

np. cry – cries

Gdy czasownik jest zakończony na-x, -ss, ch, -sh, -o –dodajemy końcówkę-es

np. go – goes
watch – watches

Jak tworzymy pytania i przeczenia?

Musimy pamiętać tutaj o dwóch operatorach : **do** i **does** w pytaniach oraz **do not (don't)** i **does not (doesn't)** w przeczeniach.

Pamiętaj, że czasowniki w zdaniach pytających i przeczących zawsze zawierają podstawową formę (czyli nie mają końcówek -s, -es, -ies).

Pytania wyglądają następująco: Przeczenia wyglądają w ten sposób:

Do I learn? I don't learn.

Do you learn? You don't learn.
Does he learn? He doesn't learn.
Does she learn? She doesn't learn.
Does it learn? It doesn't learn.
Do we learn? We don't learn.
Do you learn? You don't learn.
Do they learn? They don't learn.

Krótkie odpowiedzi wyglądają w ten oto sposób:

Yes, I do. No, I don't.
Yes, you do. No, you don't.
Yes, he does. No, he doesn't.
Yes, she does. No, she doesn't.
Yes, it does. No, it doesn't.
Yes, we do. No, we don't.
Yes, you do. No, we don't.
Yes, they do. No, they don't.

WSKAZÓWKA: Poniżej przedstawione są przykładowe zdania z użyciem czasu Present Simple. Przeczytaj te zdania i spróbuj samodzielnie utworzyć własne.

Przykładowe zdania:

- I often visit my parents. – Często odwiedzam swoich rodziców.
- She gets up at 6 a.m. – Ona wstaje o 6 rano.
- I don't like Mondays. – Nie lubię poniedziałków.
- He doesn't work. – On nie pracuje.
- Do you want to go to the theatre with me? – Czy chcesz iść do teatru ze mną?

PRAKTYCZNE ĆWICZENIA:

1.1. Wpisz czasowniki w odpowiedniej formie.

1. I (drink) ..... tea very often.
2. The earth (go) ..... round the sun.
3. Mike (smoke) ..... a lot.
4. The children (play) ..... all day.
5. He (read) ..... a newspaper every day.
6. You (know) ..... many people.
7. He (try) ..... to swim every summer.
8. Anna (teach) ..... Maths.

Odpowiedzi do zadania 1.1.

1. drink 2. goes 3. smoke 4. play
5. read 6. know 7. tries 8. teaches

1.2. Podaj zdania w formie przeczącej.

1. I learn English.
2. She lives in London.
3. We like watching TV.
4. Kate usually gets up late.
5. and Imy sister visit our old friends.

Odpowiedzi do zadania 1.2.

1. I don't learn English.
2. She doesn't live in London.
3. We don't like watching TV.
4. Kate usually doesn't get up late.
5. I and my sister don't visit our old friends.

1.3. Podaj zdania w formie pytającej.

1. We always cook dinner.
2. He loves that girl.
3. They speak French.
4. You have breakfast at 8.
5. Tom goes to school by bus.

Odpowiedzi do zadania 1.3.

1. Do we always cook dinner?
2. Does he love that girl?
3. Do they speak French?
4. Do you have breakfast at 8?
5. Does Tom go to school by bus?

1.4. Odpowiedz krótko na następujące pytania.

1. Do you go to London?
2. Do you parents live in Europe?

3. Does your friend learn English?
4. Do you like popcorn?
5. Do you do homework every day?
6. Does your brother work in computers?
7. What do you do?
8. Where do you work?
9. Where do you live?
10. Do you live in a house or in a flat?

WSKAZÓWKA: Pomyśl, jakie pytania chciał(a)byś zadać znajomej osobie. Wszystkie pytania mogą zaczynać się od "Do you .....?".

np.

Do you like your work?

1.5. Na podstawie poniższych wyrazów opowiedz o swoich codziennych zajęciach. Możesz dodać coś od siebie. Nie zapominaj o użyciu przysłówkowych wyrażeń częstotliwości.

never
sometimes
often
usually
always

WSKAZÓWKA: Przy przygotowywaniu się do wypowiedzi ustnej proponuję zastosować technikę zwaną "burzą mózgów". Wypisz jak największą liczbę słów, zwrotów, które kojarzą Ci się z tematem. Dzięki tej technice znacznie wzbogacisz swoje słownictwo językowe.

get up – wstawać
get dressed – ubierać się
have a shower – brać prysznic
have breakfast – jeść śniadanie
leave home – wychodzić z domu
go to school/work – iść do szkoły/pracy
finish work – konczyć pracę
cook – gotować
read a book – poczytać książkę
watch TV – pooglądać telewizje
meet friends – spotkać się z przyjaciółmi
go to the cinema – iść do kina
do my homework – robić zadanie domowe
go to bed – iść położyć się do łóżka

Np.

I get up at 7:00. I usually leave home at 8:00.....

1.6. Przetłumacz zdania z języka polskiego na angielski.

1. On zawsze wstaje o godzinie 7.
2. Moi rodzice nie pracują w weekendy.
3. Czy Marek uczy się angielskiego wieczorami?
4. My odwiedzamy naszych dziadków.
5. Ona uczy włoskiego.
6. Zazwyczaj wstaję późno.
7. Ja śpiewam lepiej.

8. Wujek John przyjeżdża do nas w każdą Niedzielę.
9. Czy ty lubisz kawę?
10. Oni nigdy nie kłamią.

Odpowiedzi do zadania 1.6.

1. He always gets up at 7.
2. My parents don't work at the weekends.
3. Does Mark learn English in the evenings?
4. We visit our grandparents.
5. She teaches Italian.
6. I usually get up late.
7. I sing better.
8. Uncle John comes to us every Sunday.
9. Do you like coffee?
10. They never lie.

1.7. Pomyśl o czynnościach, które robisz raz w tygodniu, dwa razy w tygodniu, cztery razy w tygodniu i każdego dnia.

np. I buy a newspaper every day.

WSKAZÓWKA: Poszukaj angielskich tekstów dostosowanych do twojego poziomu językowego i szukaj zdań z czasem Present Simple, podkreślaj je, a następnie odczytaj na głos.

II PRESENT CONTINUOUS

1. Czas Present Continuous wyraża czynność odbywającą się w danej chwili.

She is working.

1. Czas ten wyraża czynność trwającą przez określony czas, tymczasową sytuację.

At the moment I am living here.

1. Użyjemy go dla wyrażenia bliskiej przyszłości.

She's meeting her friends next Saturday.

1. Negatywne nawyki, gdy chcemy podkreślić, że coś na irytuje.

You are always smoking.

Present Continuous występuje z takimi określeniami czasu jak:

now – teraz
at the moment – w tej chwili
at present – obecnie
tomorrow – jutro

Budowa czasu Present Continuous:

Czas ten tworzymy przy pomocy czasownika **to be** oraz czasownika głównego z końcówką **-ing.**

np. I **am** watch**ing** TV. – Ja oglądam telewizję.

Zdania twierdzące: Pytania: Przeczenia:

I'm playing Am I playing? I'm not playing
You're playing Are you playing? You aren't playing
He's playing Is he playing? He isn't playing
She's playing Is she playing? She isn't playing
It's playing Is it playing? It isn't playing
We're playing Are we playing? We aren't playing
You're playing Are you playing? You aren't playing
They're playing Are they playing? They aren't playing

Krótkie odpowiedzi:

Yes, I am. No, I'm not.
Yes, You are. No, you aren't.
Yes, she is. No, she isn't.
Yes, he is. No, he isn't.
Yes, it is. No, it isn't.
Yes, we are. No, we aren't.
Yes, you are. No, you aren't.
Yes. They are. No, they aren't.

Pisownia:

Większość czasowników tworzy się dodając końcówkę **-ing**.

work – working

Jeśli czasownik kończy się na -e, usuwamy końcówkę **-e** i dodajemy **-ing.**

dance – dancing

Jeśli czasownik kończy się na **samogłoskę + spółgłoskę**, podwajamy spółgłoskę.

run – running
stop – stopping

Zwykle formy -ing nie mają czasowniki wyrażające stany uczuciowe, czynności zmysłów, przekonanie, posiadanie:

believe – wierzyć
cost – kosztować
depend – zależeć
expect – oczekiwać
forget – zapomnieć
forgive – wybaczyć
hate – nienawidzić/nie cierpieć
have– posiadać
hear – słyszeć
hope – mieć nadzieję
know – wiedzieć
like – lubić
love – kochać
mean – mieć na myśli
realize – zdawać sobie sprawę
recognize – rozpoznać
remember – pamiętać
see– widzieć
seem – wydawać się
smell– pachnieć
suppose – przypuszczać
think– sądzić, uważać,że
understand – rozumieć
want – chcieć

WSKAZÓWKA: Poniżej przedstawione są przykładowe zdania z użyciem czasu Present Continuous. Przeczytaj te zdania i spróbuj samodzielnie utworzyć własne.

1. She's having a lesson now. – Ona ma lekcję w tej chwili.
2. I'm learning Polish. – Uczę się polskiego.
3. Are you cooking something? – Czy ty coś gotujesz?
4. We aren't going to the cinema tonight. – My nie idziemy wieczorem do kina.

PRAKTYCZNE ĆWICZENIA:

2.1. Utwórz formę ciągłą czasowników, dodając końcówkę -ing.

1. make –
2. read –
3. go –
4. watch –
5. play –
6. drive –
7. shop –
8. run –

Odpowiedzi do zadania 2.1.

1. making 2. reading 3. going 4. watching

5. playing 6. driving 7. shopping 8. running

2.2. Napisz formę przeczącą i pytającą do poniższych zdań.

1. It's raining today.

.....
.....

2. She is washing her car.
.....
.....

3. Arnold is eating breakfast.
.....
.....

4. They are visiting London.
.....
.....

Odpowiedzi do zadania 2.2.

1. It isn't raining today./ Is it raining today?
2. She isn't washing her car./Is she washing her car?
3. Arnold isn't eating breakfast./ Is Arnold eating breakfast?

4. They aren't visiting London. / Are they visiting London?

WSKAZÓWKA: Poszukaj na stronach angielskich lub portalach językowych zdań z tym czasem (rozpoznasz je po budowie) i twórz z nimi pytania i przeczenia.

2.3. Przetłumacz poniższe zdania.

1. Czekam na swoją dziewczynę.
2. Jutro jedziemy do Rzeszowa.
3. Czy oni lecą do Francji w przyszłym tygodniu?
4. Kate nie je teraz kanapki.
5. Dzisiaj gotuję lazanię.
6. Czy ty odrabiasz zadanie domowe?
7. Co ona teraz robi?

Odpowiedzi do zadania 2.3.

1. I am waiting for my girlfriend.
2. Tomorrow we are going to Rzeszów.
3. Are they flying to France next week?
4. Kate isn't eating a sandwich now.
5. Today I am cooking lasagna.
6. Are you doing your homework?

7. What is she doing now?

2.4. Spójrz na obrazek i spróbuj go opisać, używając czasu Present Continuous. Możesz skorzystać z poniższych wyrażeń.

in the forest the photo/picture presents

spring

summer the girl is walking fresh air

trees beautiful weather

WSKAZÓWKI: Poszukaj różnych obrazków, zdjęć i spróbuj je opisać ustnie. Możesz już stosować dwa poznane czasy. Im więcej opiszesz obrazków, tym szybciej nauczysz się używać tych czasów w mowie.

2.5. Odpowiedz krótko na poniższe pytania.

1. Are you driving a car now?

.....

1. Is your friend working at the moment?

.....

1. Is is raining today?

.....

4. Are you playing tennis?

.....

5. Are you wearing a hat?

.....

WSKAZÓWKA:Twórz własne pytania. Możesz je kierować nawet tylko do siebie.

CZASY PRZESZŁE

III PAST SIMPLE

Czasu Past Simple używamy:

1. Mówiąc o czynnościach, które wydarzyły się w przeszłości. Czas wydarzenia jest nam znany.

*I watched a film on TV last nigh*t.

1. W opowiadaniu i narracji

Then he noticed a strange man.

Typowe **okoliczniki czasu**charakterystyczne dla czasu Past Simple:

yesterday – wczoraj
the day before – przedwczoraj
last week – w ubiegłym tygodniu
last month – w zeszłym miesiącu
a year ago – rok temu
three days ago – trzy dni temu
in 2001 – w roku 2001

Czasownik **to be**w czasie Past Simple ma dwie formy: **was i were.**

Zdania twierdzące: Pytania: Przeczenia:

I was was I? I wasn't
you were were you? you weren't
he was was he? he wasn't
she was was she? she wasn't
it was was it? it wasn't
we were were we? we weren't
you were were you? you weren't
they were were they? they weren't

Przykładowe zdania z użyciem czasownika **to be**w czasie Past Simple:

He was at the part last Saturday.
Where were you last night?
I wasn't at school yesterday.
Was she in Canada in 1990?

A teraz twórz własne, podobne zdania. Możesz również poszukać na stronach angielskich podobnych zdań i spróbować je przetłumaczyć.

CZASOWNIKI REGULARNE:

Do czasowników regularnych zwykle dodajemy końcówkę **-ed.**

I work – I worked

Do czasowników zakończonych na **-e**dodajemy tylko **-d.**

I dance – I danced.

W przypadku czasowników zakończonych na **spółgłoskę**i **y,**odcinamy **y**i dodajemy **-ied.**

I tidy – I tidied
I cry – I cried

W czasowniku podwajamy ostatnią spółgłoskę, jeżeli bezokolicznik jednosylabowy zakończony jest na jedną samogłoskę i jedną spółgłoskę.

stop – stopped

CZASOWNIKI NIEREGULARNE:

Wiele czasowników ma nieregularną formę w czasie Past Simple. Listę najczęściej spotykanych czasowników nieregularnych znajdziesz na ostatniej stronie książki.

Pytania i przeczenia:

W formie pytającej i przeczącej stosujemy **did/didn't.**

W pytaniach i przeczeniach czasownik jest zawsze w formie podstawowej.

Przykłady:

I went to the cinema yesterday.

Did I go to the cinema yesterday?
I didn't go to the cinema yesterday.

Mark finished school in 2000.

Did Mark finish school in 2000?
Mark didn't finish school in 2000.

PRAKTYCZNE ĆWICZENIA:

3.1. Podaj formę czasu Past Simple.

1. do –
2. like –
3. go –
4. visit –

listen –

1. marry –
2. take –
3. see –
4. write –
5. play –

Odpowiedzi do zadania 3.1.

1. did 2. loked 3. went 4. visited 5. listened
6.married 7. took 8. saw 9. wrote 10. played

3.2. Utwórz pytania i przeczenia w czasie Past Simple.

1. He worked last summer.
2. My parents were in Spain last Christmas.
3. You studied Maths.
4. They bought a new house.

Odpowiedzi do zadania 3.2.

1. Did he work last summer? / He didn't work last summer.
2. Were my parents in Spain last Christmas? / My parents weren't in Spain last Christmas.
3. Did you study Maths? / You didn't study Maths.
4. Did they buy a new house? / They didin't buy a new house.

3.3. Odpowiedz na pytania.

1. What time did you get tu this morning?

I got up at ..... .

2. When did you wash your car?

I washed my car ..... .

3. Where did you go on holiday last summer?

I went to ..... .

4. What did you do for your birthday?

I ..... .

A jakie pytania zadał(a)byś znajomej osobie?

3.4. Przeczytaj krótką biografię znanej osoby. Następnie przygotuj się do wypowiedzi na jej temat. Jeżeli chcesz, aby Twoja wypowiedź wypadła jak najlepiej, możesz wypisać sobie najważniej-

sze punkty, które chcesz poruszyć. Spróbuj nie patrzeć do tekstu.

William Shakespeare (1564–1616) *was anEnglish poet and playwright who wrote the famous Hamlet, Romeo and Juliet and 154 sonnets. William Shakespeare was born in Stratford-upon-Avon, a small country town. William was the third child of John and Mary Shakespeare. At the age of eighteen, he married Anne Hathaway. Anne never left Stratford. He wrote comedies, tragedies, romances. Romeo and Juliet was based on real lovers who lived in Verona, Italy, and died for each other in the year 1303. Shakespeare became joint owner of the famous Globe theater when it opened in 1599. He is buried in Holy Trinity Church in Stratford-upon-Avon.*

WSKAZÓWKA: Szukaj innych biografii i po przeczytaniu każdej opowiadaj z pamięci najważniejsze fakty.

3.5. Opowiedz, jak wyglądał twój poranek. Pomocne ci będą poniższe wyrażenia.

get up wake up leave home

have a large breakfast do the housework

go shopping have a shower

go to school watch TV

IV PRESENT PERFECT

Czasu Present Perfect używamy:

1. Dla wyrażenia czynności, która rozpoczęła się w przeszłości, ale jej czas nie jest nam znany.

*The car **has arrived.** – Samochód przyjechał.*
*I **have been** in Russia.*

1. Dla wyrażenia czynności, która już się odbyła, ale trwa do chwili obecnej.

*I **have bought** a new computer.*
– Kupilem nowy komputer. (mam go teraz)

1. Dla wyrażenia czynności wykonywanej w przeszłości, której skutki widoczne są teraz.

*She **has sprained**he ankle.*
– Skręciła sobie nogę w kostce. (Nie może teraz chodzić).

UWAGA!

Jeżeli chcemy określić dokładnie, kiedy dana czynność się wydarzyła w przeszłości, używamy Past Simple.

Porównaj dwa czasy:

He has listened to the radio. (Present Perfect)
He listened to the radio ten minutes ago. (Past Simple)

Okoliczniki czasu stosowane w czasie Present Perfect:

Okoliczniki te nie odnoszą się do konkretnych momentów w przeszłości.

never – nigdy

I have never been to America.

Słówka***never*** i ***not*** nigdy nie występują razem.

ever – kiedykolwiek
(występuje w pytaniach, zdaniach przeczących i zdaniach twierdzących)

Have you ever travelled to Paris?
I haven't ever visited my grandparents
This is the most beautiful city I've ever seen.

just – właśnie, dopiero co, przed chwilą

I have ***just****finished my homework.*

<u>already – już</u>
(stosujemy w zdaniach twierdzących i pytających)

*My sister has **already** washed her car.*
*Have you done your housework **already**?*

<u>yet – jeszcze, już</u>
(występuje w pytaniach i przeczeniach)

Have you done your homework yet?
I haven't finished my homwerok yet.
<u>for – od, przez</u>
(oznacza czas trwania jakiejś czynności)

He's worked here for three years.

<u>since – od</u>
(używamy wskazując jakiś określony moment lub stan w przeszłości, w którym zaczęła się dana czynność; oznacz początek jakiegoś stanu)

I haven't read books since 1992.

Jak budujemy czas Present Perfect?

W czasie Present Perfect mamy czasownik posiłkowy **have/has**oraz **czasownik główny.**

I have worked (I've worked)
You have worked (You've worked)
He has worked (He's worked)
She has worked (She's worked)
It has worked (It's worked) *W nawiasie podana*
We have worked (We've worked) *jest forma skrócona*
You have worked (You've worked)
They have worked (They've worked)

Pytania tworzymy przez postawienie **have/has** przed podmiotem:

Have I worked?
Have you worked?
Has he worked?
Has she worked?
i tak dalej...

W przeczeniach wstawiamy **not** pomiędzy **have/has**i czasownik.

I have not worked (I haven't worked)
You have not worked (You haven't worked)
He has not worked (He hasn't worked)
She has not worked (She hasn't worked)
i tak dalej....

WAŻNE:

Czasowniki regularne tworzymy przez dodanie końcówki**-ed**do czasownika. Wiele jednak czasowników ma nieregularną formę, np.do –

done. Patrz na listę czasowników nieregularnych na ostatniej stronie.

PRAKTYCZNE ĆWICZENIA:

4.1. Czasowniki umieszczone w nawiasach podaj w formie Present Perfect.

1. We (be) to the USA.
2. She (buy) a new book .
3. Jack (visit) his parents.
4. He (find) a new job.
5. I (work) here for ten years.
6. They (meet) a new student.

Odpowiedzi do zadania 4.1.

1. have been
2. has bought
3. has visited
4. has found
5. have worked
6. have met

4.2. Odpowiedz na poniższe pytania.

1. Have you ever been to Dublin?
2. How long have you lived in Poland?

3. Have you ever eaten Mexican food?
4. Have your friends ever travelled to Europe?
5. Have you done the washing up already?

WSKAZÓWKA: Zadawaj podobne pytania samemu/-samej sobie lub partnerowi. Możesz je napisać na kartce i następnie głośno je odczytywać. Pomoże ci to zdobyć większą pewność w mówieniu.

4.3. Wpisz**already/yet/just/for/since**w odpowiednie miejsce w zdaniu.

1. She hasn't bought a new house ..... .
2. We have ..... met.
3. Haven't you phoned to her .....?
4. They've lived here ..... Christmas.
5. I've been a teacher ..... 20 years.
6. We haven't spoken ..... ages.
7. I've ..... eaten two sandwiches.
8. The car hasn't arrived ..... .
9. I have not spoken to Mary ..... 1997.
10. She's ..... found a new job.

Odpowiedzi do zadania 4.3.

1. yet
2. just/already
3. yet
4. since

5. for
6. for

7. already/just
8. yet
9. since
10. already/just

4.4. Przetłumacz na język angielski.

1. Ona zaśpiewała piosenkę.
2. Wysłałam wiele listów tego ranka.
3. Pracuję tutaj od dwóch miesięcy.
4. Znalazłem nową pracę.
5. Czy zamknąłeś drzwi?
6. Czy kiedykolwiek byłeś w Gdańsku?
7. My nigdy nie słyszeliśmy tej piosenki.

Odpowiedzi do zadania 4.4.

1. She has sung a song.
2. I have sent many letters this morning.
3. I have worked here for two months.
4. I have found a new job.
5. Have you closed the door?
6. Have you ever been to Gdańsk?
7. We have never heard this song.

4.5. Wyjeżdżasz na wakacje i przygotowujesz się do tego wyjazdu. Powiedz, co już zrobiłeś/-aś. Przy opowiadaniu pomocne mogą okazać się poniższe zwroty:

I have already...

bought food and drink
watered plants
paid phone bills
given keys to my neighbours
cleaned my flat
bought a new swimming trunks

V PAST PERFECT

Czas Past Perfect jest czasem zaprzeszłym. Czas ten wyraża czynność przeszłą, która się dokonała, zanim rozpoczęła się druga czynność przeszła.

*Mark **had finished** his homework and went to the cinema with friends.*
– Marek zkończył zadania domowe i poszedł do kina z przyjaciółmi.

Co się stało najpierw? Marek zrobił zadani domowe (i to jest czas Past Perfect), a potem poszedł do kina.

Czas Past Perfect tworzy się podobnie jak Present Perfect. Po podmiocie zawsze wstawiamy **had,** a po nim czasownik główny (w III

formie). Pytania i przeczenia tworzymy podobnie jak w Present Perfect. Spójrz na przykład.

You had lived in London before.
Had you lived in London before
You hadn't lived in London before.

Charakterystyczne określniki dla czasy Past Perfect:

before – przed
after – po
as soon as – jak tylko

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE:

5.1. Przetłumacz poniższe zdania.

1. Nikt nie wiedział, gdzie on poszedł.
2. Kiedy tam przyszłam, wszyscy już wyszli.
3. Kiedy przybyłem, ona już pooglądała ten flm.
4. Powiedział mi, że był tutaj.
5. Kiedy dotarłem do restauracji, Edi już sobie poszedł.
6. Gdy go ujrzałem, napisał do niej e-maila.

Odpowiedzi do zadania 5.1.

1. Nobody knew where he had gone.
2. When I came there, everybody had left.
3. When I arrived, she had already watched that film.
4. He said that he had been here.
5. When I got to the restaurant, Edi had already gone.
6. When I saw him, he had written an e-mail to her.

5.2. Czasowniki umieszczone w nawiasach podaj w formie Simple Past lub Past Perfect.

1. I went for a walk when I (finish)..... my work.
2. When I (look) ..... out of the window, I saw it had rained a lot.
3. Tom (begin) ..... writing e-mails.
4. When Mark arrived at the station, the train (leave)..... .
5. She (not/see) ..... yesterday's films.

1. She tahnked me for what I (do)..... .
2. I (not/make) ..... a profit last years.

Odpowiedzi do zadani 5.2.

1. had finished 5. didn't see
2. looked 6. had done

3. began 7. didn't make
4. had left.

FORMY WYRAŻANIA PRZYSZŁOŚCI

VI FUTURE SIMPLE

Czasu Future Simple używamy, gdy:

1. Przewidujemy przyszłość:

I think it will rain tomorrow.

2. Podejmujemy decyzję w chwili mówienia:

I will go with you.

3.Formułujemy prośby, obietnice, ostrzeżenia:

Will you do some shopping?

Określniki czasu stosowane z **will:**

tomorrow – jutro
the day after tommorow – pojutrze
next week – w przyszłym tygodniu
tonight – dziś w nocy
in a week – za tydzień
soon – wkrótce

Budowa czasu Future Simple:

Do czasu Future Simple potrzebny jest operator **will,** który w zdaniach twierdzących stoi zawsze po podmiocie. **Will**używamy ze wszystkimi osobami w tej samej formie.

W przeczeniach zwykle zamiast **will not** używamy **won't.**

Forma skrócona jest jak w przykładach poniżej:

I will work today = I'll work today.
She will go to the cinema = She'll go to the cinema.

Zdania twierdzące: Pytania: Przeczenia:

I will work Will I work? I won't work
You will work Will you work? You won't work
He will work Will he work? He won't work
She will work Will she work? She won't work
It will work Will it work? It won't work
We will work Will we work? We won't work
You will work Will you work? You won't work
They will work Will they work? They won't work

Krótkie odpowiedzi:

Yes, I will No, I won't
Yes, she will No, she won't
i tak dalej...

WSKAZÓWKA: Po przeczytaniu teoretycznej części o tym, jak tworzyć czas Future Simple, spróbuj tworzyć własne zdania w tym czasie. Możesz korzystać z czasowników z listy na ostatniej stronie.

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE:

6.1. Podane zdania zapisz w formie przyszłej.

1. It rains.
2. We go to the cinema.
3. Bill plays football.
4. Carol and Eva go for a walk.
5. I cook dinner.
6. Do you do homeworks?
7. I don't wash car.

Odpowiedzi do zadania 6.1.

1. It will rain.

2. We will go to the cinama.
3. Bill will play football.
4. Carol and Eva will go for a walk.
5. I will cook dinner.
6. Will you do homeworks?
7. I won't wash cars.

WSKAZÓWKA: Na stronach angielskich w internecie szukaj zdań w czasie teraźniejszym i zamieniaj je ustnie na czas przyszły.

6.2. Przetłumacz następujące zdania.

1. Zadzwonię na policję.
2. Myślę, że pójdę do łóżka.

3. Czy mi pomożesz?
4. Jutro będzie słonecznie.
5. Oni tam będą o 8:00.
6. Ona nie wygra.
7. Kate zrobi kolację dla wszystkich.
8. Nie zostawię cię.

Odpowiedzi do zadania 6.2.

1. I'll call the police.
2. I think I'll go to bed.
3. Will you help me?
4. It will be sunny tomorrow.
5. They will be there at 8:00.
6. She won't win.
7. Kate will make supper for everyone.
8. I won't leave you.

6.3. Powiedz, jakie są twoje przewidywania na nasze życie w przyszłości. Jak świat będzie wyglądał za 50 lat? Używaj poniższych zwrotów.

In the year 2050 the world/people/we .....

dangers from space no food and drink no school,

only computers UFO solar energy

new cars new planets

a cure for AIDS better houses

VII ZWROT BE GOING TO

Bardzo często zamiast Future Simple używa się formy *be going to*. Formy **be going to** używamy, gdy mówimy o przyszłych zamiarach i planach:

I*'m going to buy a new car.*
– Mam zamiar kupić nowe auto.
She is going to start a computer course.
– Ona ma rozpocząć kurs komputerowy.

Twierdzenia tworzymy przy pomocy czasownika**to be.** A wygląda to tak:

Zdania twierdzące: Pytania: Przeczenia:

I am going to swim Am I going I am not
to swim? going to swim

You are going to swim Are you going You aren't
to swim? going to swim

He is going to swim Is he going He isn't
to swim? going to swim

She is going to swim Is she going She isn't

to swim? going to swim

It is going to swim Is it going It isn't
to swim? going to swim

We are going to swim Are we going We aren't
to swim? going to swim

You are going to swim Are you going You aren't
to swim? going to swim

They are going to swim Are they going They aren't
to swim? going to swim

UWAGA: W mowie potocznej forma wyrażenie **going to** jest często wymawiana jako **gonna.**

Np. *I'm gonna kiss her*.

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE:

1. Napisz, jakie plany masz na ten tydzień.

I am going to ..... .

Zastosuj poniższe wyrażenia:

go on a picnic with my family go to the cinema

visit my friends work

have a big party relax

1. Zamień zdania z Present Continuous na formę ***be going to.***

1. I am reading a newspaper.
2. We are having dinner.
3. Is she flying to Madrid?
4. The dishwasher isn't working.
5. Fiona is relaxing.
6. Are you going to the library?
7. Roberto and I aren't speaking French.

Odpowiedzi do zadania 7.2.

1. I am going to read a newspaper.
2. We are going to have dinner.
3. Is she going to fly to Madrid?
4. The dishwasher isn't going to work.
5. Fiona is going to relax.
6. Are you going to go to the library?
7. Roberto and aren't going to speak French.

WSKAZÓWKA: Poszukaj angielskich tekstów dostosowanych do Twojego poziomu językowego i szukaj zdań z poznanymi czasami, podkreślaj je, a następnie odczytaj na głos.

TEST SPRAWDZAJĄCY ZNAJOMOŚĆ PODSTAWOWYCH CZASÓW

Zakreśl właściwą odpowiedź.

1. ..... Sara go to school?

A – Does B – Do C – Don't

1. He always ..... that magazine.

A – reading B – reads C – doesn't read

3. .... Mark and Tom love football?

A – Do B – Are C – Does

4. She ..... dinner now.

A – cooks B – is cooking C – are cooking

5. Where does your sister ..... ?

A – living B – has lived C – live

6. It is ..... to be a nice day tomorrow.

A – going B – will C – go

7 . I ..... a new dress two days ago.

A – buy B – bought C – was buying

8. ..... he clean the bathroom yesterday?

A – Did B – Do C – Does

9. You're always ..... coming late.

A – come B – coming C – comes

10. I have never ..... that film.

A – see B – saw C – seen

11. Have you made the bed ..... ?

A – just B – already C – yet

12. She ..... breakfast at the moment.

A – has B – is having C – had

13.You should go to your doctor or you ..... be very ill.

A – will B – are C – aren't

14. Iknew I ..... him before.

A – met B – had met C – was meeting

15. I ..... able to talk to Frank today.

A – haven't been B – wasn't been C – hasn't been

16. She hasn't seen him ..... three days.

A – since B – after C – for

17. We couldn't open the door because we ..... our keys.

A – had lost B – lost C – have lost

18. They ..... their Spanish lesson at the moment.

A – are having B – have C – had

19. Children ..... sweets very much.

A – like B – likes C – are liking

20. Listen! The telephone ..... .

A – are ringing B – is ringing C – rang

Odpowiedzi do testu:

1 – A
2 – B
3 – A
4 – B
5 – C
6 – A
7 – B
9 – B
10 – C
11 – C
12 – B
13 – A
14 – B
15 – A
16 – C
17 – A
18 – A
19 – A
20 – B

Punktacja i wyniki testu:

20 – 16 – znajomość czasów bardzo dobra
15 – 11 –znajomość czasów dobra
10 – 6 – znajomość czasów dostateczna
5 – 0 –brak znajomości czasów

BONUS:
POZOSTAŁE CZASY ANGIELSKIE

I PAST CONTINUOUS

Czasu Past Continuous używamy:

1. Gdy mówimy o czynnościach, które trwały przez jakiś czas w przeszłości. Nie wiemy, kiedy ta czynność się rozpoczęła ani kiedy skończyła.

I was reading all night.

2. Gdy mówimy o czynnościach, które trwały jedocześnie.

While I was playing football, he was swimming in the sea.

1. Gdy mówimy o trwającej czynności, przerwanej przez inną przeszłą czynność.

She was learning when it started to rain.

Porównanie czasów:

Past Simple: Past Continuous:

We ate pizza yesterday. At 10:00 we were eating pizza.

Budowa czasu:

Orzeczenie składa się z **was/were** oraz z czasownika głównego z końcówką **-ing.**

Zdania twierdzące: Zdania pytające: Zdania przeczące:

I was working Was I working? I wasn't working.

You were working Were you working? You weren't working.

He/She/It was working Was he/she/it working? He/she/it wasn't working.

We were working Were we working? We weren't working.

You were working Were you working? You weren't working.

They working Were they working? They weren't working.

Typowe okoliczniki czasu:

while – podczas gdy
when – kiedy, gdy
as – kiedy, gdy
all day – cały dzień
all night – całą noc

II PRESENT PERFECT CONTINOUOUS

Czasu Present Perfect używamy:

1. Dla wyrażenia czynności, która rozpoczęła się w przeszłości i jeszcze trwa w chwili obecnej.

I have been waiting for you for five hours.

2. Dla wyrażenia, że coś spowodowało skutki uboczne.

She has playing football with boys and her legs hurt.

Budowa czasu:

Po podmiocie zawsze wstawiamy formę czasownika "mieć"**(have/has).** Następnie dodajemy been (*być*w trzeciej formie), i dalej czasownik z końcówką**-ing.**

I have been dancing.
You have been dancing.
She/he/it has been dancing.
We have been dancing.

You have been dancing.
They have been dancing.

Pytania i przeczenia tworzymy podobnie, jak w czasie Present Perfect.

Np. *She has been making phone calls.*
Has she been making phone calls?
She hasn't been making phone calls.

III PAST PERFECT CONTINUOUS

Czas Present Perfect Continuous stosujemy, gdy chcemy powiedzieć, że jakaś czynność trwała przez pewien czas, aż do momentu rozpoczęcia się drugiej czynności. Czas ten często jest zwany czasem zaprzeszłym.

I had been waiting for you before you came.

Zdanie to rozumiemy tak: najpierw czekałem na pewną osobę, a potem ona przyszła. Mamy tu do czynienia tylko z czynnościami przeszłymi.

Kolejność czasowa.

(Past Perfect Continuous) --> (Past Simple) -->
--> (Present Simple) --> (Future)

Ten czas tworzymy, wstawiając po podmiocie **had,**potem **been,**a następnie czasownik z końcówką **-ing.**

She had been driving for five days.

Pytania i przeczenia tworzymy podobnie jak w Past Perfect i Present Perfect.

It had been snowing.
Had it been snowing?
It hadn't been snowing (It had not been snowing).

VI FUTURE CONTINUOUS

Czas Future Continuous używamy dla wyrażenia czynności, która będzie trwała przez pewien czas. Dana czynność już trwa, ale zakończy się w określonym momencie w przyszłości.

I will be watching TV.

Pytania i przeczenia jak w przykładzie:

Budowa:

podmiot + will + be + czasownik + -ing

Pytania i przeczenia tworzymy jak w przykładzie:

She will be dancing all night with him.
Will she be dancing all night with him?
She won't be dancing all night with him.

V FUTURE PERFECT

Jeśli chcesz nauczyć się czasu Future Perfect, polecam najpierw wrócić do strony z czasem Present Perfect.

Future Perfect używamy dla czynności, która została ukończona przed określonym momentem w przyszłości.

I will have finished that house by the end of 2009.
I hope she will have noticed her mistake by Monday.

Określenia czasu Future Perfect:

by – do
before – przed
by the time – zanim, do czasu

VI FUTURE PERFECT CONTINUOUS

I tutaj proszę wrócić najpierw do tłumaczenia czasu Present Perfect Continuous, a potem przejść do czasu Future Perfect Continuous. Będziesz lepiej rozumiał(a) jego tłumaczenie.

Future Perfect Continuous używamy dla wyrażenia czynności, która rozpoczęła się przed określonym momentem w przyszłości i będzie

trwała nadal.

By the end of September I will have been living in Scotland for three years.

Lista najczęściej występujących czasowników nieregularnych w języku angielskim

Forma podstawowa	Past simple	Past participle	Tłumaczenie
be	was (were)	been	być
become	became	become	zostawać
begin	began	begun	zaczynać sić, rozpocząć
bite	bit	bitten	gryźć, kąsać, przygryzać, nadgryzać, odgryzać
bleed	bled	bled	krwawić, ulatniać się (o gazie)
blow	blew	blown	dmuchać, dąć, wiać, wysiąkać nos, rozkwitać
break	broke	broken	tłuc, łamać, pogruchotać, zepsuć się
breed	bred	bred	hodować

bring	brought	brought	przynosić, przywozić, przyprowadzać, sprowadzać, nanieść, zmusić się
build	built	built	budować
burn	burnt	butnt	palić, parzyć, podpalać, spalać się
burst	burst	burst	rozrywać, rozsadzać, pękać, wybuchać
buy	bought	bought	kupować, nabywać
catch	caught	caught	łapać, złapać, chwycić, złowić
choose	chose	chosen	wybierać, typować
come	came	come	przychodzić, przyjeżdżać, przybywać, nadciągać
cost	cost	cost	kosztować
cut	cut	cut	kroić, ciąć
drive	drove	driven	kierować
eat	ate	eaten	jeść
fall	fell	fallen	upaść, spadać
feed	fed	fed	karmić, żywić
feel	felt	felt	czuć

fight	fought	fought	walczyć
find	found	found	znaleźć
fly	flew	flown	latać
forecast	forecast	forecast	zapowiadać, przepowiadać
forget	forgot	forgotten	zapominać, zapomnieć
forgive	forgave	forgiven	wybaczać
get	got	got (US gotten)	dostać
give	gave	given	dawać
go	went	gone	iść
grow	grew	grown	rosnąć
have	had	had	mieć
hear	heard	heard	słyszeć
hit	hit	hit	uderzyć, uderzać
hold	held	held	trzymać
hurt	hurt	hurt	ranić
keep	kept	kept	trzymać, zachować
know	knew	known	wiedzieć
lay	laid	laid	kłaść

learn	learnt	learnt	uczyć się
leave	left	left	zostawiać, wychodzić
lend	lent	lent	pożyczać
let	let	let	pozwolić
lie	lay	lain	leżeć
light	lit	lit	oświetlać, zapalać
lose	lost	lost	gubić
make	made	made	robić
mean	meant	meant	znaczyć, oznaczać
meet	met	met	spotkać
mistake	mistook	mistaken	pomylić
pay	paid	paid	płacić
put	put	put	kłaść
read	read	read	czytać
ride	rode	ridden	jeździć (np. konno)
ring	rang	rung	dzwonić
rise	rose	risen	rosnąć, wzrastać
run	ran	run	biec
see	saw	seen	widzieć

seek	sought	sought	szukać
sell	sold	sold	sprzedawać
send	sent	sent	wysyłać
shoot	shot	shot	strzelać
show	showed	shown	pokazywać
shut	shut	shut	zamykać
sing	sang	sung	śpiewać
sit	sat	sat	siadać, siedzieć
sleep	slept	slept	spać
smell	smelt	smelt	pachnieć
speak	spoke	spoken	mówić
spend	spent	spent	spędzać, wydawać
stand	stood	stood	stać
steal	stole	stolen	kraść
swim	swam	swum	pływać
take	took	taken	brać
teach	taught	taught	nauczać
tell	told	told	opowiadać
think	thought	thought	myśleć

throw	threw	thrown	rzucać
wake	woke	woken	budzić się
wear	wore	worn	nosić, mieć na sobie
win	won	won	wygrać
write	wrote	written	pisać